# РЕЦЕНЗІЯ

**на освітньо-наукову програму «Фінанси, банківська справа та страхування» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» Сумського державного університету**

Підготовка висококваліфікованих наукових і науково-педагогічних кадрів у сфері фінансів набуває особливого значення в умовах трансформації фінансової системи України, необхідності забезпечення її стійкості та розроблення науково обґрунтованих підходів до вирішення складних фінансово-економічних проблем. У цьому контексті освітньо-наукова програма «Фінанси, банківська справа та страхування», за якою здійснюється підготовка докторів філософії у Сумському державному університеті, є актуальною та відповідає сучасним потребам розвитку фінансової науки.

Представлена освітньо-наукова програма має чітко визначену мету, логічну структуру та орієнтована на формування у здобувачів здатності до самостійної науково-дослідницької діяльності, генерування нових знань, застосування сучасних методів дослідження та розв'язання комплексних проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. Визначені програмою загальні й фахові компетентності та програмні результати навчання узгоджуються з її метою і спрямованістю на підготовку дослідників високої кваліфікації.

Позитивної оцінки заслуговує зміст освітньої складової програми, яка поєднує загальнонаукову, дослідницьку та професійну підготовку. Зокрема, освітні компоненти «Філософія науки», «Організація наукових досліджень та оприлюднення їх результатів», «Управління науковими проектами» забезпечують формування методологічної культури дослідника, навичок організації та представлення результатів наукової роботи. Водночас дисципліни «Фінансова наука: історія та сучасність», «Стратегічні орієнтири розвитку фінансового сектору», «Цифровізація у фінансах, банківській справі та

страхуванні» сприяють поглибленню фахових знань та осмисленню сучасних тенденцій розвитку фінансових відносин.

Важливою перевагою освітньо-наукової програми є широкий спектр напрямів наукових досліджень аспірантів, що охоплює проблематику публічних фінансів, функціонування банківської системи, фінансових ринків, ринку фінансових послуг, корпоративних фінансів та фінансової безпеки держави. Така тематична різноманітність створює належні передумови для проведення актуальних досліджень з урахуванням індивідуальних наукових інтересів здобувачів. Передбачена програмою можливість вибору освітніх компонентів додатково сприяє формуванню індивідуальної освітньої траєкторії відповідно до тематики дисертаційної роботи.

До позитивних характеристик програми слід також віднести увагу до розвитку академічної комунікації, володіння іноземною мовою та набуття педагогічних компетентностей. Передбачена навчальним планом педагогічна практика забезпечує можливість застосування набутих знань у викладацькій діяльності та сприяє професійному становленню майбутніх науково-педагогічних працівників.

Таким чином, освітньо-наукова програма «Фінанси, банківська справа та страхування» Сумського державного університету є змістовно завершеною, логічно структурованою та забезпечує належні передумови для якісної підготовки докторів філософії за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Програма заслуговує на позитивну оцінку та може бути рекомендована до реалізації.

**Рецензент:**
Доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
Національного університету
“Чернігівська політехніка” Максим Дубина

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ Національний університет «Чернігівська політехніка» ВІДДІЛ КАДРІВ

Підпис М. Дубини
засвідчую
Пров. фахівець
відділу кадрів Т.В. Бурлакова
«___» _____ 20__ р.